

WWW.UNILIB.RS

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а. вр

БРОЙ 39   У Новоме Саду, 21. Октобра 1859.   **ГОД. II**

Ко подиже Школу у очима народа?

(Изъ Аустр. школскогъ Вѣстника.)

(Свршетакъ.)

Вы сте се господине учителю веѣхъ вальда уморили слушаюћи ову мою подугачку приповѣдку, али я вамъ немого утаяти оно чему самъ сведокъ и очевидаць!

Нисамъ се я уморіо, — одговоримъ я пріятелю момъ, грађанину изъ мѣста Н. — него самъ вамъ е' благодарностѣу обвезанъ на любви е' коіомъ сте вы мени станѣ ваше школе описали. Ваше приповѣданѣ одлакшало ми е посао е' коимъ се башъ садъ занимамъ, и я на пытанѣ: Ко подиже школу у очима народа, одговарамъ ево овако:

Школу подиже учитель, свештеникъ, мѣстный школскій надзиратель, ученици, и нѣихови родители.

Ако е учитель добро схватіо свой позивъ, ако су му добро познате велике и тешке дужности светогъ свогъ званія; ако он прописане предмете своимъ ученицима вешто и е' вольомъ предае; ако е' нѣима озбыльно строго али притомъ и любазно поступа; ако ихъ богобоязливости, покорности, чистоти, уредности, прилѣжности и осталимъ добродѣтельима привикава, и е' тымъ разумъ и сердце нѣихово цѣлисходно избражава; то онда слѣдства нѣговогъ подвига немогу утаяна и сакривена остати; дѣца ће и неотице родителями своимъ све казати и обявити што у школи бива.

Дѣца су невина и искрена, па приповѣдаю радо кодъ куће све оно што су у школи видила, чула и научила; притомъ и нѣхого владанѣ изванъ школе, сведочи и одкрива свакоме какавъ ред и запт у школи влада.

Па ели могуће да родителѣ дѣчи остану равнодушни према ономъ заведенію у коме се дѣца нѣхогова многимъ лепимъ стварима уче, у коме од дана на дан послушнѣ, разумнѣ и валянѣ постаю!

Ако учитель на владанѣ дѣчіе изванъ школе добримъ окомъ мотри; ако имъ гдѣгодъ се прилика пода руку помоћи пружа; ако се за тѣлесный и душевный напредакъ како богатыхъ тако и сиромашнихъ своихъ ученика с' еднакомъ ревношћу стара; ако се у храму Божіемъ с' чистомъ побожношћу и велице-мѣрномъ смѣрношћу Богу моли, и како ученицима своима тако и цѣлой общини у томе за примѣръ служи; ако е домаћій нѣговъ животъ образацъ честитости и валяности, и ако е онъ према свакоме пристоянъ, любезанъ и човечанъ: То ће нѣга и нѣгову школу сви добри люди поштовати и уважавати.

Ако притомъ свештеник мѣстный рѣчма и дѣлом школу подпомаже; ако се неуспино труди и настои да сѣме Божіега слова у невина срдца дѣтія пресади и нѣи млекоу христїанства напои; ако у цркви са амвона, и у многостручномъ свом с' своимъ парохїянима саобраћеню, важность школе и школскогъ воспитанія людма предъ очи ставля, и на самой дѣци нѣхоговой наочигледно имъ показуе плодове школскогъ воспитания и обучаваня: То ће онда школа и учитель кодъ народа іошъ у веће уваженѣ доћи.

Народна школа е као какавъ врт у коме се питомо растинѣ подранюе. Ово растинѣ потребуе брижливие и трудне неге, да може напредовати. Што се

оно лучше развѣя, што красніе цвати, све то веѣма
расти цѣна и важность врта тога.

Ты си, учителю, вртаръ у томе врту; дѣлатель
и покровитель тога врта е и свештеникъ, а гди е
нуждно обадвоици е одъ помоѣи и мѣтнѣи школскѣи
надзиратель. Ако сва троица у слоги и любви креп-
ко настоите, да вамъ школа добра буде, то ће се за
кратко време школа ваша у очима народа подиѣи, и
сви люди сматраѣе ю као едно одъ найполезнѣихъ, и
после цркве најсветіе заведеніе, у коме се дѣца при-
уготовляваю да добри христїани и честити, вредни,
трудолюбиви и поштени грађани буду.

Недельна и свечана

Евангелїя и Апостоли.

Неделя 24. после Духова.

Еванг. одъ Луке гл. VIII зач. 39.

Въ време оно: Человѣкъ нѣкѣи пристѣпи къ Исус-
съ, ѣмѣже ѣма Іаиръ, ѣ той кнѣзь сѣбмищъ бѣ, ѣ падъ
при ногѣ Исусовѣ, молаше ѣго внѣти къ домѣ свой.
У време оно: човекъ неки приступи к' Исусу, и нѣму
би име Іаиръ, и тай кнезь (старешина) у сборници
бѣ, и паде предъ ноге Исусове, и моляше га униѣи
(уѣи) у куѣу нѣгову.

Іакъ днѣи ѣдинорѣдна бѣ ѣмѣ. Іакъ лѣтъ двонѣде-
сѣте, ѣ та ѣмираше; ѣгда же ѣдаше, народи ѣгнѣга-
хѣ ѣго. Срѣ нѣи единица бѣяше у нѣга, одъ дванѣистъ
година, и та умираше; а кадъ ѣѣше (Исусъ) народъ
гнѣчише га.

Іѣ жена сѣѣи къ точѣни крѣве ѣ двонѣдесѣте лѣ-
тѣ, ѣже врачѣмъ ѣздаѣши все ѣмѣнѣе, не возмѣже ни
ѣ ѣдинаго ѣсцѣлѣти. И жена бѣяше у теченю крѣи
(болесна) дѣ дванѣистъ лета коѣ врачма (лекарима) изда-
вши све ѣманѣ, немога ни одъ едногѣ изцѣле (бити).

И пристѣпши создади, коснѣса краѣмъ рѣзъ ѣгѡ, и ѣвѣе стѣ токъ крѡве ѣа. И приступивши састрагѣ косну се края альине нѣгове, и одма стаде теченѣ крви нѣне.

И рече Исхсз: кто ѣсть коснѣвыйса мнѣ; ѡметѡюшимса же всѣмз, рече Петрз и йже сз нѣмз: наставниче, народи ѡдержѡтз тѣ и гнѣтѡтз, и глаголеши, кто ѣсть коснѣвшийса мнѣ; и рече Иисусъ, ко е што се косну мене? и кадъ се сви одговараху, рече Петаръ, и кои бише с' нѣмъ: учителю! народъ те обколио и гнѣчи, а ти кажешъ: ко е, што се косну мене.

Исхсз же рече: прикоснѣ са мнѣ нѣтко; ѣзз бо чѡхз силѣ йзшѣдшю йзз мене. А Иисусъ рече: косну се мене неко: ерѣ я осети силу, коя изаѣе изъ мене.

Видѣвше же женѣ, йкш не утайса. трепѣщѣи прѣиде, и падши предз нѣмз ѣѣже рѣди винѣ прикоснѣса ѣмѣ, повѣда ѣмѣ предз свѣми людми, и ѡкш исцѣлѣ ѣвѣе. А кадъ виде жена, да се немож' утаяти, дркѣхѣи приѣе, и паде предъ нѣмъ, и с' богъ коегъ узрока косну се нѣга каза му предъ свимъ людма, и како се исцели одма.

Онз же рече ѣй: дерзѡй дщѣи. вѣра твоѡ спасѣ тѣ; иди вз мирѣ. А онъ іоѣ рече: небоѣ се кѣри, вера твоя спасѣ те; иди с' миромъ.

ѣще ѣмѣ глаголющѣ, прѣиде нѣкѣи ѡ архѣсѣнагѡга. глагола ѣмѣ йкш умре дщѣи твоѡ; не дѣжи учителя. Докъ онъ іошѣ говораше, доѣе неко одъ старешине сборничкогъ (куѣе) и рече му (старешини): умре кѣи твоя; не дѣжи учителя (нетруди).

Исхсз же слышавз, ѡвѣща ѣмѣ глагола; не бойса, тѡкмш вѣрѣй, и спасена вѣдетз. А Иисусъ чуюхѣи, одговори му говорехѣи: не бой се, само веруй, и биѣе спасена.

Пришѣдз же вз дѡмз, не ѡстаѣи ни единагш кнѣти, токмш Петра и Іѡанна, и Іакова, и отца ѡтроковѣицы и

матеръ. И кадъ дође у кућу (Гаирову), непусти ни едногъ ући, осимъ Петра и Іована и Якова, и оца девойкина и матере.

Плакахуся же вси, и рыдаху ела; онъ же рече, не плачитеся; не умре бо, но спитъ. И плакаше сви и яукаше за мьомъ; а онъ рече: неплачите, ние умрла, него спава.

И ргахуся емъ вѣдаше, ѿкъ умре. Онъ же изгнавъ конъ всѣхъ, и емъ за рѣкъ ела, возгласи глагола: отроковице, востани. И ругаше се нѣму, знаючи да е умрла. А онъ изагнавши на полъ све, и узеве за руку и викну говорећи: девойко, устани.

И возвратиса дѣхъ ела, и коскресе авіе: и повелѣ дати ѿ исти. И поврати се духъ нѣвинъ, и устаде одма; и заповеди дати іоу да еде.

И дивистаса родитела ела; онъ же повелѣ ѿма никомъже повѣдати быкшаго. И удивиле се родители нѣни; а онъ имъ заповеди, никомъ наказивати шта се сви'.

Апостолъ Павла Ефесцима гл. II. зам. 221.

Братіе: Христосъ есть мѣръ нашъ, сотворивый, обоа единаго, и средостѣніе шградъ разоривый; враждѣ, плотию своею: Браћо! Христосъ е миръ нашъ, учинивши обоа уедно, и среду (серце) ограде разоривши; неприятельство, теломъ своимъ.

Законъ заповѣдей ученми ўпразнивъ, да оба созиждетъ собоу ко единаго нѣкаго человекка, творамиръ. Законъ заповеди наукама уништи, (обори); да изъ оба (язичника и юда) створи собомъ едногъ новогъ човѣка (правоверца) чинећи миръ;

и примиритъ обоихъ ко единому тѣлѣ, Богоки. Крстѣмъ, убивъ враждѣ на немъ; и да примирит о-

Изыдетъ дѣхъ егѡ. Изиде же духъ нѣговъ, т. е. свакогъ сына човечегъ свакогъ човѣка. Свакій човѣкъ мора умрети.

И возкратитса къ зѣмлю свою. И човѣкъ не се повратити у землю свою. Кадъ човѣкъ умре, тѣло му иструне, па се у землю претвори.

Къ тѡй дѣнъ погѣбнѣтъ всѧ помышленїа егѡ, у тай данъ погуби же се сви умишляи нѣгови, изгуби же се еве намѣре нѣгове.

Блаженъ е мѣже Богъ Іаковъ помѡщникъ егѡ. Блаженъ е, благо ономе, коме в Богъ Яковлѣвъ помѡщникъ. Ко се ту разумева подъ именемъ Бога Яковлѣвогъ? Зашто се Господъ Богъ нашъ назива Богомъ Яковлѣвимъ? Приповѣди изъ библичне повѣсти о Патриарху Якову!

оупованїе егѡ на Гда Бога своего. Уфанъ е нѣгово, на Господа Бога своего.

Сотворшаго небо и зѣмлю, море и всѧ ѡже къ нѣхъ. Кои е Господъ Богъ створио небо и землю, море и све што е у нѣима.

Хранѡщаго ѡистинъ къ вѣкъ, кои храни истину, кои се држи истине увѣкъ.

Творѡщаго сѣдъ ѡбидимымъ, кои право чини онима, кои су увреѣени, кои насилїе трпе.

дабшаго пищъ ѡлчшымъ, кои дае рану гладнима. Господъ рѣшитъ ѡковѡнымъ. Господъ не рѣшити оковане, Господъ не ослободити она што су за права Бога зароблѣни.

Господъ оумдрѣетъ слѣпцы. Господъ умудрава слѣпце. (На ово могу се навести примѣри дѣци познати каковыхъ се готово у свакомъ мѣсту налази).

Господъ возкѡдитъ низкѣрженнымъ. Господъ узводи низвргнуте, сбачене. Господъ смилуе се на грѣшнике кои се каю.

www.unilib.ru. Господь лѣбитъ праведники, Господь любя, милуе, праведнике.

Господь хранитъ пришельцы, Господь чува дошляке. Стране люде, кои немаю на близо рода ни приятеля, самъ Богъ чува и брани од зли людѣй, и чува одъ зла.

сѣра ѿ вдовѣ прѣйметъ, сироче и удовицу прима. Господь се стара за сирочадъ и за сироте удовице. — И добри люди треба да се стараю за сирочадъ и удовице. Ср' е то великѣй грѣх преварити у чему сироче ил удовицу; — Како се зове тай грѣхъ? Кажиме кои су све грѣси вапиюѣи на небо?

ѿ пѣть грѣшныхъ погубитъ. Господь не погубити, уништити путь грѣшника. Штогодъ намѣре неваляли люди учинити то не Богъ осуѣтити.

Воцаритсѣ Гдѣ ко вѣкъ Богъ тѣбѣ Сіоне кз рѣдъ ѿ рѣдъ. Зацариће се Господь за вавѣкъ. Богъ твой Сіоне естъ одъ рода на родъ т. е. свагди. (Царство Божие овдѣ на земљи естъ Црква Христова).

Игра с' бояма.

(Продуженѣ.)

Дальи задатци. Задай детету нека јошъ едан точакъ чистога папира одсече, алъ исто онолики, и нека га на исто онолика поля подела, као што е онај озго помевути; и нека сви шесть ови бели поля исече, да свако за себе остане; па нека садъ покуша едну по едну бою на ономъ обоядисаномъ точку, са овимъ белим папириѣима поклапати, и на чигри ил жврку ил кандилу потерати, да види шта не садъ изаѣи.

Нека прво само црвену бою покриве и тай обоядисани точакъ потера, учиниће му се све остале боје зелене; поклонил' зелену бою само, учиниће се све

остале црвене. Нека поклопи плаветну, учиниће се све оранцасте; поклопил' оранцасту, биће све плаветне. Нека поклопи само жуту, учиниће се све лиласте; поклопил' само лиласту, биће све жуте.

По овомъ се види, да црвена са зеленомъ, плаветна са оранцастомъ, и жута са лиластомъ у некој свези стое.

Питанъ е у којој свези стое, и одкудъ то будне, кадъ се поклопи црвена, да се учине све остале зелене, и проча? Узрокъ е одъ части наше око, а од части гомила остајући одкривени боя. Кадъ поклопиш црвену, остану ти одъ главни боя жута и плаветна непокривене, а ове две даю зелену, и јошъ сувише имашъ зелену за се, дакле преотму зелене махъ.

Зашто дакле остану све оранцасте, кадъ покриешъ плаветну? Које главне остану откривене, кадъ плаветну покриешъ? а коју изводну даю те обе главне? Зашто мораю изаћи све лиласте кад поклопиш жуту?

Подай детету садъ, нека загледне у оно обоядисано шестарно коло, и да каже како те бое и где една према другој стое на колу томъ; види ће да су баш те една другој противоположене, зелена црвеној оранцаста плаветној, и лиласта жутој.

Алъ шта е узрокъ, кадъ поклопишъ зелену, да се све покажу црвене, и кадъ поклопишъ оранцасту, да се све учине плаветне, и кадъ покриешъ лиласту да се све учине жуте? И овде е одъ части наше око, а одъ части остајућа гомила одкривени боя узрокъ. Кадъ поклопишъ зелену, онда си тимъ већ гомилу одъ жуте и плаветне бое изъ тогъ кола одузео, и ове обе само су ти садъ свака на два места остале, у главној и у смесној по едној, а црвена е остала та на три места, собомъ и у обе свое изводне, дакле преотме махъ.

Зашто дакле остану све плаветне, кадъ покриеш оранџасту? Гледни у то обоядисано коло, на колко ти поля остае плаветна самце и у смеси, а на колико поля оне друге обе главне? Коя дакле преотме махъ? А зашто овлада жута, кадъ покриеш лиласту?

Алъ ние само то узрокъ, има јошъ еданъ. Начини јошъ три точка чистогъ папира, и намажи на свакомъ само по едну главну бою наполе, алъ не у виду полукола као што си озго чинио, него у виду едне велике запете, (запјате) која мора полу одъ кола заузети тако, да друго половина кола, у виду друге исто такѣ и толико велике и широке запете остане бела. На

еданъ точакъ намажи едну запету црвеномъ бојомъ, на други плаветномъ, а на трећи жутомъ, и покушай их едан по едан точак на чигри жврку или кандилу потерати, да видишъ шта ће садъ изаћи. Потерај онај точакъ, где е црвена запета, учинићети се она низъ ню стоећа бела зеленомъ; потерај жуту, учиниће се низъ ню стоећа бела лиластомъ; а потерај плаветну. учиниће се она низъ ню стоећа бела оранџастомъ.

Одкуда е садъ то; ту немашъ други да преотимљю махъ, ту би валяло да та намазана боја преотме махъ, а оно изађе противно, одкуда е то? Овде е наше око узрокъ, кое е за белу светлостъ удешено; а виделисмо озго да зелена боја е црвеномъ белу дају, па кадъ нема низъ црвену зелене, онда е око само себи створи; тако узъ црвену зелену, а тако узъ сваку другу створи ону која јој изостае, да е къ белой допунѣ. Отуда се и зову у физици те бое комплементарне, т. е. допунявајуће една другу къ белой.

Задатци и питања. Метни комадъ црвене артие на табакъ беле, или метни комадъ црвене пантљике на белу мараму, загледай се мало у њи, пакъ онда ски-

ни брзо црвену артију илѣ пантљику, учинићети се оно место, где е стаяла зелено, одкудѣ то? Исто тако метни жуту пантљику на бело, и загледай се, пак е онда брзо скини, учиниће се оно нѣно место лиласто, одкудѣ е то? исто ће се тако сбити и са плаветномѣ пантљикомѣ, одкудѣ ?

Метни ту исту црвену, илѣ жуту, илѣ плаветну пантљику на белу мараму, и загледай се поболѣ, видићешъ а да неузимлѣш пантљику да се зелени, илѣ издае лиластѣ илѣ оранѣастѣ рубакѣ, одкудѣ е то? Метни она обоядисана стакла едно по едно на бео папирѣ, и гледни на прозорѣ крозѣ нѣи, видићешъ на паширу башѣ око стаклета исте те комплементарне бое, кодѣ свакогѣ стаклета нѣгову комплементарну, одкудѣ е то? Загледай се у велики комадѣ црвене чов илѣ другогѣ чега црвеногѣ, учинићети се по нѣму као неке зелене пеге да су просуте, одкудѣ е то? А загледай се на зеленѣ кою новећу и чисту, учиниће се црвене пеге.

Прилепи одну округлу зелену плочицу (одѣ папира) на другу већу црвену, да се црвеногѣ руба види шириномѣ као полак зелене, и прилепи ове обе на одну јошѣ већу белу плочу, учиниће ти се, као да на белой јошѣ еданѣ зеленѣ и црвенѣ рубѣ има.

Загледай се мало подуже са плаветнимѣ стаклом на прозорѣ, особито ако е мутанѣ данѣ, и нагло га сѣ очию скини, учиниће ти се најведрии данѣ наполю, ма да е мутанѣ, одкудѣ то? Кое е комплементарна плаветной? а тако е светлостѣ ведрогѣ дана подѣ вече.

(Продужиће се.)

Загонетка.

Облакъ ми е мила мати,
 Ветаръ могу оцемъ звати,
 Синъ ми, потокъ, брзо тече,
 Къери су ми плодъ и цвеће,
 Дуга ми е, за постелъ,
 А на земљи смиримъ желъ,
 Мени човекъ яде кувъ,
 Часъ ме зове, часъ ме псуе.

Киша

У пролеће раздраган си мноме,
 У лето си радъ у хладу моме,
 У осенъ те частимъ како треба,
 А у зиму чувамъ одъ назеба.

Войка

Я самъ оно чимъ ме зову,
 Име ми е оно што самъ;
 Ко ме не зна погодити.
 Онај истомъ знаде ко самъ.

Загонетка

Нит' васъ варамъ, нит' се шалимъ,
 Ђднога вамъ петла хвалимъ,
 Каменъ држи онъ у усти.
 Коимъ севне и громъ пусти.

Пушка на
 времен

З в и ж д о в к а .*)

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Кадъ самъ я — приповеда Франклинъ — іошъ дететомъ био, добиемъ о едномъ празнику, одъ мои рођака, одъ оногъ неколико, а одъ оногъ неколико, еле пуну кесу новчића. Ово видећи нисамъ знао шта љу пре с' њима, већ брже бољ потрчъ у дућанъ, где се дечие играчке продаваше. Алъ іошъ у путу сукобимъ едногъ дерана, са едномъ звиждовкомъ, кое ми се гласъ тако яко допадне, да му я драговољно све мое новце за ню дадо. Весео са своимъ купомъ поитимъ кући, и станемъ фалећи се крозъ све собе уздужъ и преко и крозъ све одае и буџаке звиждокати, еръ ме звиждовка већма веселяше, негъ што моимъ домаћима досађиваше и несносна бияше.

Алъ кадъ мои домаћи о момъ купу разабраше, сташе ми сви говорити, да самъ три и четиръ пута више за звиждовку платио, него што е вредна. Садъ се я тргнемъ и станемъ се сећати, шта га самъ іошъ за мое новце лени ствари и играчки добити мого; ал доцне; и кадъ ме узеше сви изсмевати, да самъ толике новце за звиждовку дао, поче ми звиждовка тако преседати, да самъ одъ зла и плакати моро, пакъ садъ наступи каянъ, и ово ме стане већма гризти, негъ што ме мало часъ звиждовка радовала.

Догађай овај имао е за мене то добро, и учињо е на мене тако упечатленъ, да га више никад заборавити нисамъ мого; и то ми е у поздциемъ животу одъ велике користи било; еръ, колко годъ самъ реда доцније у прилику долажао ненуждно и излишно што купити, увекъ самъ помислио: неиздаи толико новаца за звиждовку; и са овимъ самъ многе врло многе новце заштедио.

А кадъ самъ сазрео био и у светъ ступио, те прилику добио люде и њиове поступке гледати, текъ

*) За читанъ у старіој шегртској школи.

онда самъ виђао, да врло и врло многи люди има, кои сувише новаца за свое звиждовке даваше и бацаше.

Тако, кадъ годъ самъ виђао коегъ славоморногъ човека, кои жртвуюћи свой миръ и слободу, веселъ и приятелъ за чашћу и високимъ господстеомъ чезняше, и заради тога по дворовима велике господе чечаше и туда се облизиваше, одма самъ помислио: и ти за твою звиждовку много даешъ.

Кадъ самъ когъ виђао, о туђимъ стварма пећи се, у сваку светску зачкољицу свой носъ забадати, по васданъ новине читати и све се о томъ разговарати, шта се по царскимъ дворовима ради, а овамо га гледао свой посо запуштати и с' тога себе у зло и беду увальивати, одма ми е на умъ пало: и ти за твою звиждовку сувише много плаћашъ.

Кадъ самъ кою тврдицу виђао, кои поред свога великогъ иманя опетъ самъ себи и залогай доброгъ леба закидаше, кои никое добро неуживаше, а другоме га чинити и непомишляше, кои непиташе нитъ мараше оћелъ га светъ волити илъ цљувати, ако се само онъ благомъ товарити могаше, а самъ опетъ помишляо: и тебе твоя звиждовка врло скупо стае.

Кадъ самъ распикућу виђао, кои опетъ свое лепе новце бездушно избацаше, а да би зашто, већ да ихъ са коекимъ пропије и прождере; кои сваку прилику где лепшу и душевну радостъ и веселъ имати могаше презираше, а само зато, да се ождере и крмачомъ начини, — одма самъ помислио; кукавче! ти себи навлачишъ зло и срамоту, и ти за твою звиждовку сувише много избацашъ.

Кадъ самъ когъ виђао у скупоцене аљине адиђаре, намештае, и кокакве луксусне ствари залуђена, за ове више него што му иманъ и заслуге залегати могаше издавати, пакъ с' тога дугове нагомилавати, и сбогъ нњи затвора и тавница допадати, ил од оча-

WYNNIBZ
 яна и намећу сврнути и у лудници животъ окончава-
 УТИ, — я самъ помишляю: тешко си га теби яднице!
 и ти си за твою звиждовку сувише преплатио.

И кад сам кою лепу и смерну девојку виђао, за
 груба и неотесана човека, или за бекрию кою, или ма за
 коегъ одъ гореспоменути полазити, да с' нѣмъ жи-
 воть свой проводи и радости дели, — я самъ поми-
 шляю: кукавицо! вечита гриота за тебе! И тебе ће
 твоя звиждовка сувише скупо стати.

У кратко да рекнемъ, где годъ самъ виђао, да
 люди само съ тогъ, што неће вредность ствари пра-
 во и паметно да процене, себе у зла и беде сламаю
 и увалою, увекъ ми е моя звиждовка на умъ падала,
 и увекъ самъ сажалевао люде, кои толико силан но-
 вацъ за звиждовке избацую

Д о п и с њ.

В. У Сомбору на св. Стефана Дечанскогъ. Пре-
 даваня у овомѣстнымъ народнымъ школама започета
 су 1 септембра по нов. кал. и с' радошћу могу вамъ
 явити да у свима разредима наибольйй поредак влада.
 У главной нормальной мушкой школи учители су ови:
 Г. Павао Јорговићъ четвртогъ; Ааронъ Михайловићъ
 трећегъ; Александаръ Коньовићъ другогъ и Јован На-
 стићъ првогъ разреда; Учители дѣвоячке двокласне
 школе су Г. Михайлъ Янковићъ и Теодоръ Јоанно-
 вићъ. Покрай дѣвоячке школе постои одъ всенасъ и
 школа радиности, у којој госпођа Софія Јорговића су-
 пруга учителя четвртогъ разреда, дѣвойчице у жен-
 скимъ пословима обучава. Желити бы было да ову шко-
 лу радиности варошка община подъ свое покрови-
 тельство прими; ербо е за садъ само приватна, и об-

станакъ нѣнъ одъ мѣсечныхъ дѣчихъ прилога зависи. Господи́нь учитель првога разреда Насти́нь обучава по трипутъ на неделю старію мушку дѣцу у пѣнію и слаже имъ гласове у поянѣ за цркву. Нѣговимъ настояніемъ уведено е овдѣ о литургіи сасвимъ Карловачко поянѣ, одъ кога се наше досадашнѣ нешто мало разликовало. Окромъ обичнога пѣнія, пою дѣца наша и катавасіе о ютреню, а садъ уче веѣъ и хвалите имя господнѣ пояти. Од 1 септембра па докле год оштра зимѣ наступила нѣ, ишла су старія дѣца т. е. часловци, псалтирци и граматирци свакій данъ у цркву на ютренѣ и литургію, а тако ће надамо се и после Ускреса опетъ полазити. Ово свакидашнѣ дѣчїе у цркву долаженѣ кое е некимъ родителѣма с' почетка противно было, доцнїе се и дѣци и родителѣма яко омилило, и примѣтно дѣйствуе на напредакъ дѣчїи у добромъ владаню и у познаваню свое свете вѣре и нѣнихъ обреда.

На предлогъ госп. мѣстногъ школкогъ управителя, црквеной общтини тога ради поднесеный, да бы се ова на сиромашну дѣцу смилovala, и дванайсторе мушке и толико женске дѣце оденула, донела е предхвалѣна общтина недавно заключеніе, да се толикомъ брою дѣце зимня обуѣа изъ касе црквене купи. Обуѣу е ту о Аранѣелову дну школскій управитель найсиромашнїой школкей дѣци подѣлю. За ова добро дѣло, кое е наша общтина учинила хвала іой буди предѣлымъ србекимъ свѣтомъ. — Іоштѣ спомена заслужуе госп. Теодоръ Бикарь званичникъ варошкїй, кои е всенасъ едногъ сиромашногъ, ученика IV разреда са цѣлимъ зимскимъ одѣломъ, и обуѣомъ снабдѣо. Хвала му! —